

FLORAVÄKTARNA

Verksamhetsberättelse 2019

Nästan trettiofemtusen röda skogsliljor räknades under Floraväktarnas inventeringsläger på Gotska Sandön i somras. FOTO: Sebastian Sundberg.

Floraväktarna är ett nätverk av naturintresserade människor runt om i landet som bevakar och ökar kunskapen om våra hotade växter. Svenska Botaniska Föreningen ansvarar för samordningen av verksamheten. Alla som är intresserade av växter kan bli floraväktare.

Koordinator:
Margareta Edqvist
E-post: margareta.edqvist@svenskbotanik.se

■ FLORAVÄKTARNA – VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2019

Svenska Botaniska Föreningen har på uppdrag av ArtDatabanken åtagit sig att tills vidare och med långsiktig inriktning arbeta med nationell koordinering av floraväktarverksamheten. Uppdraget regleras genom avtal mellan parterna och startade den 1 mars 2005 för att från och med den 1 juli 2008 gälla tills vidare.

Uppdraget innebär att Svenska Botaniska Föreningen

- koordinerar Floraväktarverksamheten i Sverige, omfattande ett 25-tal regionala projekt.
- utvecklar verksamheten i en positiv riktning.
- tillsammans med ArtDatabanken söker ekonomiska bas- och extraresurser för verksamheten.
- tillsammans med ArtDatabanken styr utvecklingen av Artportalen för att bättre anpassa den till floraväktarverksamheten.

Arbetsuppgifter

- täta kontakter upprätthålls med ansvariga floraväktare.
- regionalt ansvariga/aktiva stöds. Extra stöd/uppmärksamhet ägnas åt regionala projekt som fungerar mindre bra.
- den regionala floraväktarverksamheten harmoniseras.
- floraväktarträff för regionalt ansvariga anordnas varje eller vartannat år.
- sammanställning av information.

■ VERKSAMHET 2019

Svenska Botaniska Föreningen har från och med den 1 mars 2005 anställt Margareta Edqvist som nationell koordinator för Floraväktarverksamheten.

Årets arbetsuppgifter har genomförts planenligt, samtidigt som planeringen för 2020 års arbete inletts.

■ FLORAVÄKTARRÅDET

Floraväktarrådet hade sitt årliga möte i Nässjö den 13 december. Gruppen består av Mora Aronsson – ArtDatabanken, länsansvarig i Uppsala län, Jan Andersson – SBF, Sebastian Sundberg – ArtDatabanken, Åke Widgren – länsansvarig i Blekinge, samt Henrik Josefsson – Länsstyrelsen i Örebro län. Gruppen har en rådgivande funktion och är ett diskussionsforum för att ge stöd i verksamheten.

Frågor som diskuterades på senaste mötet var: Artportalen – validering m.m., det kommande mötet för de regionala samordnarna i Halland, ekonomi, läger, fokusarter 2020 m.m.

■ BESÖK UTE I LÄNEN

Besöken hos landskapens floraväktaransvariga, dess floraväktare eller föreningar har haft olika inriktning och omfattning. Ett generellt övergripande mål har varit att stimulera och öka arbetet kring floraväktarverksamheten i landet. Det har handlat om att hålla föredrag om floraväktarverksamheten, att visa hur Artportalen fungerar, att med en förening diskutera deras floraväktarverksamhet, att träffa den regionalt ansvarige, att göra besök i fält tillsammans med floraväktare, att besöka och lyssna på föredrag om hotade arter, att fotografera arter för att använda dem till föredrag och som informationsmaterial i trycksaker med mera. Under 2019 har följande floraväktarområden besökts: Jämtlands län, Kronobergs län, Skåne län, Södermanlands län, Gävleborgs län och Östergötlands

län. Besöken har varit uppskattade av föreningar och floraväktare i regionerna och uppenbarligen också stimulerat verksamheten.

Frågor som ofta diskuteras vid träffarna är: Hur finner vi nya floraväktare, hur får vi skötselåtgärder utförda, ersättningen till föreningarna/floraväktarna och Artportalen (se nedan).

■ ARTIKLAR OCH RAPPORTER

Artiklar och rapporter som publicerats rörande floraväktari och rödlistade arter under 2019, se bilaga 1.

■ INFORMATION

Facebook – Floraväktarna har en grupp sedan 2011 som nu heter Floraväktari. Vid årsskiftet var 560 personer anslutna. För länssamordnarna finns även gruppen Floraväktari Samordning

■ NATIONELLT SAMORDNARMÖTE

Den 17–19 maj hölls ett samordnarmöte i Örebro län för alla områdesansvariga (se bild). Fokus under mötet låg på att gå igenom validering av våra floraväktararter i Artportalen.

Den 17–19 maj hölls ett samordnarmöte i Örebro län för alla områdesansvariga.
FOTO: Margareta Edqvist

■ FLORAVÄKTARKURSER

Helgen 29–30 juni genomfördes en kurs i Ljusdal, Hälsingland, med ett 15-tal deltagare. Bland annat besöktes det stora brandfältet från 2018 för att söka efter svedjenäva (se bild).

Svedjenäva *Geranium bohemicum* eftersöktes under floraväktarkursen i Hälsingland.
FOTO: Margareta Edqvist

■ FLORAVÄKTARLÄGER

Under året genomfördes två läger. Floraväktarlägret på Gotska Sandön blev mycket lyckat. Vi var tio floraväktare som under fyra dagar såg till att 120 nyskapade floraväktarlokalerna fylldes med data. Flest exemplar sågs av röd skogslilja med närmare 35 000 plantor på 61 "lokaler", följd av ryl med drygt 8 000 skott på 17 lokaler och tofsäxing med 13 700 skott på 7 lokaler. Förstafynd för Gotska Sandön gjordes av de rödlistade kal knipprot (underarten sandknipprot subsp. *arenaria*) och backfryle (samt av de livskraftiga tallknipprot subsp. *orbicularis*, en underart av skogsknipprot, hybriden skogsknipprot × purpurknipprot *Epipactis atrorubens* × *helleborine*, och en morf av purpurknipprot som saknade röd pigmentering). En närmare beskrivning av resultaten kommer i SBT nr 1/2020.

Det andra floraväktarlägret hölls i Ångermanland 8–11 augusti med cirka 20 floraväktare. Sammanlagt besöktes 50 lokaler för annex-arterna myrbräcka, sötgräs och ävjepilört samt ytterligare 102 lokaler för andra hotade arter såsom klådris, rysk drakblomma, fältgentiana, topplåsbräken, höstlåsbräken, finnros, stickelfrö, finnklint m.fl. Flera av lokalerna var inte besökta sedan 1970- eller 1980-talet, antingen under Ångermanlands flora-projektet eller under Ängs- och hagmarksinventeringen. T.ex. återfann vi stickelfrö på två sådana lokaler.

■ FLORAVÅRDANDE ÅTGÄRDER

Under 2019 har rapporter om behov av åtgärder för att bevara sällsynta och hotade arter inkommit till Svenska Botaniska Föreningen från både floraväktare och andra botaniskt intresserade personer. Behovet av skötselåtgärder har regelbundet kommit upp vid diskussioner under årets möten runt om i landet med Floraväktarna. Om det föreligger behov av skötselåtgärder för att skydda eller bevara sällsynta växtarter påtalas detta ofta – men ännu inte alltid – av Floraväktarna för länsstyrelse eller kommun. Härigenom har olika skötselåtgärder kunnat genomföras. I andra fall tar Floraväktarna egna initiativ för att skydda arter eller genomföra olika åtgärder.

■ MÖTEN MED MYNDIGHETER OCH ORGANISATIONER

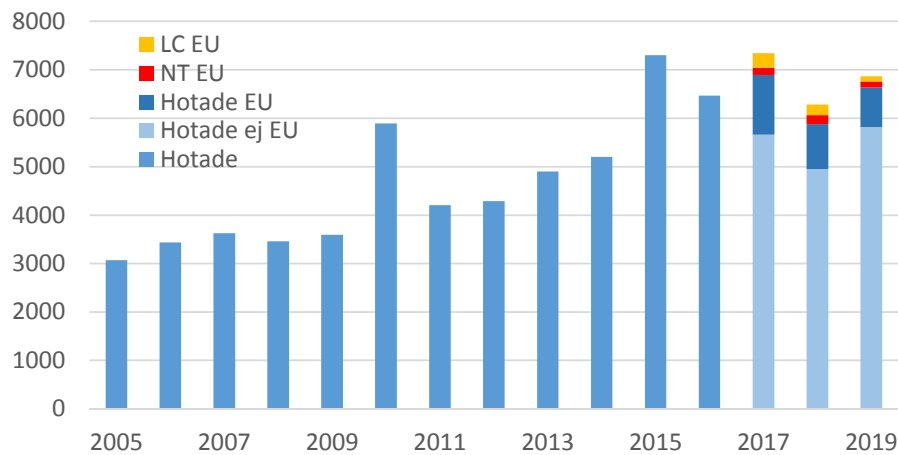
Under det gångna året har Margareta deltagit och medverkat i bland annat följande möten och verksamheter:

- ArtDatabanken, Artportalsrådet m.m. rörande Artportalen
- Nationell valideringsgrupp för kärlväxter

■ ARTPORTALEN

Arbetet med att mata in floraväktarbesök till Artportalen har fungerat bra 2019, men ännu saknas vissa funktioner som skulle underlätta arbetet. Föreningen samarbetar med ArtDatabanken för att hitta konstruktiva och effektiva lösningar på hur man lätt ska kunna rapportera och följa utvecklingen för hotade arter på Artportalen. Flera projekt har kommit igång bra med valideringen av floraväktardata, alltså de hotade kärlväxterna som ingår i floraväxteriet.

Svenska Botaniska Föreningen är, genom Floraväktarnas nationella koordinator, representerad i Artportalsrådet och har under året deltagit i rådets möten och diskussionerna om Artportalen.

REDOVISNING AV ANTAL ÖVERVAKADE LOKALER 2019

Sammanlagt har 6633 lokaler besökts 2019 för de hotade arterna (se diagram ovan). Närmare 1500 lokaler har besökts för nära hotade (NT) arter.

Annex II/IV/V-arter i EU:s art- o habitatdirektiv: Floraväktarna har besökt 274 lokaler för Annex 2 & 4 + 611 för Annex 5.

Vissa län/områden har ökat eller ligger på den nivå de brukar i sin verksamhet, men några län/områden har minskat sina floraväktarbesök.

Runt 500 floraväktare har varit aktiva i landet under 2019. Antalet omfattar allt ifrån personer som rapporterat en lokal/art till personer som besökt många lokaler. Många län skulle behöva fler aktiva floraväktare.

EKONOMI

Svenska Botaniska Föreningen har sökt medel från Naturvårdsverket ”Bidrag till ideella miljöorganisationers arbete” för 2019 års floraväktarverksamhet och beviljades 226 400 kronor, en rejäl minskning från 2018 års bidrag som var 900 000. Totalt har föreningen disponerat 226 400 kronor för att finansiera 2019 års regionala floraväktarverksamhet. Naturvårdsverket tillförde, via ArtDatabanken, 50 000 kronor öronmärkta för eftersök av myrbräcka, sötgräs, ävjepilört i Ångermanland inom den biogeografiska uppföljningen.

Under året har ersättningar för arbetet med 2018 års regionala floraväktarverksamhet fördelats och utbetalats till landets botaniska föreningar.

Svenska Botaniska Föreningen har sökt 900 000 från Naturvårdsverket ”Bidrag till ideella miljöorganisationers arbete” för 2020 års floraväktarverksamhet. Föreningen har ännu inte fått besked om ev. tilldelning.

Stort tack till alla som på något sätt bidragit till Floraväktarverksamheten 2019!

Bilagor:

1. Artiklar och rapporter från 2019
2. Floraväktarna i Blekinge – redovisning 2019
3. Redovisning Floraväktarna Dalsland 2019
4. Floraväktariet i Gästrikland 2019

Artiklar och rapporter från 2019

Svenska Botanisk Tidskrift och Vilda Växter

Ståhl, P. (2019) Låsbräknar. *Vilda Växter* 2019 (2): 16-23.

Regionala tidskrifter

- Andersson, C., Georgson, K. & Magnusson, L.E. (2019) Inventering av flytsvalting i sjöarna Svarten och Kalvsjön i Hallands län 2018. I: Program och utflyktsguide. Hallands Botaniska Förening.
- Andersson, M. (2019) Fältgentiana i Hälsingland. *VÄXter i Hälsingland och Gästrikland* 37 (1): 14-21.
- Bratt, L. & Gunnarsson, U. (2019) Floraväktararter i Dalarna. *Trollius* 51. 25-27.
- Burén, T. (2019) Dvärgserradella i Småland. *Parnassia* 32 (2): 19.
- Burén, T. (2019) Västerviksbjörnbär i Småland. *Parnassia* 32 (2): 20.
- Burén, T. (2019) Smålandsbjörnbär i Småland. *Parnassia* 32 (2): 21.
- Darell, P. (2019) Krypfloka i Småland. *Parnassia* 32 (2): 13-14.
- Darell, P. (2019) Skaftslamkrypa i Småland. *Parnassia* 32 (2): 17-18.
- Edqvist, M. (2019) Drakblomma i Småland. *Parnassia* 32 (2): 4-5.
- Edqvist, M. (2019) Fältgentiana i Småland. *Parnassia* 32 (2): 9-12.
- Edqvist, M. (2019) Piggfrö i Småland. *Parnassia* 32 (2): 15-16.
- Eriksson, B. (2019) Mellanlumner – ny art för länet. *Blåsippan* 11 (1): 10.
- Ingvarsson, S. (2019) Uddbräken på Blåsopp. *Calluna* 36 (1): 23-24.
- Johansson, J. T. (2019) Den skånska flytsvaltningen i själåtåget. *Botaniska Notiser* 152 (1): 21-44.
- Johansson, J. T. (2019) Spjutsporre – en skönhet i miniatyr. *Botaniska Notiser* 152 (2): 1-19.
- Johansson, J. T. & Olsson, K.-A. (2019) Trubbstarr – en kvarleva från istiden? *Botaniska Notiser* 152 (3): 1-28.
- Johansson, M. & Sahlin, E. (2019) Rödlistan för Västergötland med senaste besök och antal lokaler. *Calluna* 36 (2): 2-9.
- Kannesten, C. (2019) Floraväkteri på Dal. *Natur på Dal* 45 (1): 23.
- Kannesten, C. (2019) Något om berglök 2019. *Natur på Dal* 45 (2): 2-4.
- Lundqvist, J. A. (2019) Långtidsstudie av nipsipan i Ångermanland. *Rödblåran* 31 (1): 4-23.
- Mattson, T. & Molander, O. (2019) Saltmålla i Västra Götalands län 2018. *Calluna* 36 (1): 14-19.
- Niklasson, A. Sydspärgel funnen i Mölndal 2018. *Calluna* 36 (1): 12-13.
- Nilsson, T. (2019) Smalbladig lungört i Småland. *Parnassia* 32 (2): 2-3.
- Olsson, K.-A. & Wigermo, C. (2019) Slättergubbe i Skåne. *Botaniska Notiser* 152 (2): 31-34.
- Olsson, K.-A. & Wigermo, C. (2019) Dvärgjohannesört i Skåne. *Botaniska Notiser* 152 (2): 62-64.
- Olsson, K.-A. & Wigermo, C. (2019) Ljungsnärja i Skåne *Botaniska Notiser* 152 (3): 37-39.
- Olsson, K.-A. (2019) Slättergubbe i Skåne 2019. *Botaniska Notiser* 152 (3): 40.
- Rühling, Å. (2019) Klubbfibbla i Småland- *Parnassia* 32 (2): 22-24.
- Rühling, Å. (2019) Luddvårlök i Småland. *Parnassia* 32 (2): 25-27.
- Sahlin, E. (2019) Floraväkteri under 2019. *Calluna* 36 (2): 10-11.
- Stenberg, L. (2019) Nornainventering 2019. *Nordrutan* 24 (1): 4-5.
- Stridh, B. Larsson, S. & Sävström, T. (2019) Nya fynd av slättergubbe 2019. *Blåsippan* 11 (1): 8-9.
- Ståhl, P. (2019) Floraväkteriet 2018. *VÄXter i Hälsingland och Gästrikland* 37 (1): 32-34.
- Ståhl, P. (2019) Skogsfru *Epipogium aphyllum* – en utblick och en inblick. *VÄXter i Hälsingland och Gästrikland* 37 (1): 35-39.
- Ståhl, P. (2019) Floraväkteriet 2019. *VÄXter i Hälsingland och Gästrikland* 37 (2-3): 14-18.
- Widgren, Å. (2019) Klotgräs i Blekinge. *Blekingeblåddran* 2019.
- Widgren, Å. (2019) Flytsvalting i Småland. *Parnassia* 32 (2): 6-8.
- Wigermo, C. (2019) Vildris *Leersia oryzoides* i Skåne. *Botaniska Notiser* 152 (1): 45-49.
- Wilhelmsson, J. (2019) Amatörernas afton eller hur vi restaurerade Hännaryd. *Parnassia* 32 (1): 13-15.
- Wilhelmsson, J. (2019) Restaurering av en klockgentiana-lokal i Vrigstad. *Parnassia* 32 (1): 16-17.

Bilaga 2

Floraväktarna Blekinge – Redovisning 2019

Område: Blekinge

År: 2019

Samordnare: Åke Widgren

Antal floraväktare: Cirka 25. De flesta är medlemmar i Föreningen Blekinges Flora.

Stolt trampört, Stenshamn, Blekinge 2019. Foto Åke Widgren

Aktiviteter som helt eller delvis bekostats med floraväktarmedel

Floraväkteri

564 floraväktarlokaliter har besökts under året, varav 67 nyregistrerade. Ytterligare enstaka rapporter kan tillkomma under december. Bilersättning har utbetalats till ett fåtal floraväktare.

Besökta lokaler:

CR	3 (ingen ny)
EN	117 (varav 23 nya)
VU	414 (varav 43 nya)
NT	27 (varav 1 ny)
Övriga (ej rödlistade)	3

SUMMA 564 varav 67 nya

Särskilda inventeringsprojekt inom floraväkteriet

Vildris har specialinventerats under året. Samtliga 17 aktuella (sentida) lokaler besöktes, med varierande resultat. Arten återfanns på 8 lokaler varav mer eller mindre rikligt på 7. På resterande 11 lokaler kunde arten inte återfinnas.

Den 31 maj gjorde föreningen en gemensam floraväktarinsats på den militära ön Kungsholmen utanför Karlskrona, där bl a stor **haverrot**, **taggkörvel**, **grådådra** och **fågellarv** har ett antal lokaler.

Positiva resultat

Stolt trampört hittades på en ny lokal vid Stenshamn i Östra skärgården. Arten har nu sammanlagt 6 aktuella lokaler i Blekinge. Med största sannolikhet finns ytterligare ett antal lokaler att upptäcka på de många skärgårdsöar som ännu inte är undersökta. **Luddfingerört** och **grusnejlika** hittades på vardera 6 nya lokaler. **Smalstäkra** fortsätter att öka i antal i Ronneby skärgård, och dessutom hittades arten på 4 nya lokaler. Det är också positivt att vi blivit fler floraväktare och att vi ökade antalet besökta lokaler jämfört med 2018.

Negativa resultat

Vanlig backsippa uppvisade färre antal än tidigare på många lokaler, vilket troligen beror på den extrema torkan 2018 då många plantor dog.

Naturvårdsaktiviteter

Föreningen fortsatte det floravårdsarbete som inleddes 2017, med röjning och slåtter på den gamla lokalen för **majnycklar** i Ronneby kommun. Även hybridorkidelokalen i Torhamn röjdes och slogs, som vanligt.

Artiklar

Föreningen Blekinges Flora utkom 2019 med det åttonde numret av tidskriften *Blekingebläddran*. Det innehöll en artikel med anknytning till floraväxteriet – ”klotgräs i Blekinge”, som beskriver resultaten av 2018 års floraväktarinventering.

I nästa nummer av *Blekingebläddran* (2020:1) planeras en artikel om årets uppföljning av vildris.

Inköp/utgifter

Inköp av utrustning (röjsåg med tillbehör, GPS:er mm)	23 927 kr
Trycksaker (Blekingebläddran, programblad)	14 144 kr
Reseersättningar (floraväxteri, samordnarträff)	12 904,80 kr
SUMMA	50 975,80 kr

Åke Widgren 2019-11-30

Redovisning Floraväktarna 2019

Område: Dalsland

Datum: 2019-11-12

Ansvarig: Claes Kannesten

Antal Floraväktare i Dalsland: 14 personer är registrerade som Floraväktare varav några är betydligt mer aktiva än andra. Dalsland är ett litet landskap med bara cirka 50.000 invånare (dvs sammanlagt som en medelstor svensk kommun) uppdelat på sju kommuner.

Ersättningen för Floraväkteri till Dalslands Botaniska Förening (DBF) har år 2019 utnyttjas till resekostnader.

Floraväktaraktiviteter. Flera exkursioner har genomförts under året inte minst avseende rödsyssla och hällebräcka men även bl.a. kantlök

Specialinventeringar Flera besök har gjorts på lokaler för bl.a. rödsyssla, svärdsyssla, kantlök, ärtvicker, hällebräcka, skogsfru, guckusko och uddbräken.

Hällebräcka har haft en god säsong 2019 och flera helt nya lokaler har upptäckts.

Blomningsperioden har varit utsträckt med en första årsrapport 190419 och sista 190616.

Flera lokaler för **kantlök** har besökts. Indivdantalet kan variera en del men det finns även stabila populationer. Vid hembygdsgården Gäserud i Håbols socken inräknades 2500 exemplar. Flera lokaler är i behov av rensning och borttagning av sly och höga gräs.

Nitton lokaler för **rödsyssla** har kontrollerats. Inga fynd på elva av dessa. Åtta lokaler hyste sammanlagt 21 fertila och 43 sterila plantor. En helt ny lokal upptäcktes på Ryrhalvön i Skålleruds socken. I anslutning till kommunreservatet Stora och Lilla Bräcke i Ånimskogs socken upptäcktes också en lokal. Senast noterad i området år 1852 (första fyndet i Dalsland)!

Anmärkningsvärt är att inga fynd av vare sig tidig eller sen **fältgentiana** har noterats 2019.

Floraväktarartiklar

I ”Natur på Dal” nr 1 och nr 2 2019 har uppsatser publicerats med anknytning till Floraväkteri: ”Floraväkteri på Dal 2018”, Något om berglök 2019” och ”Ormbunken bergbräken funnen på Dal”.

Åtgärder

En liten slätteräng vid Halne i Edsleskogs socken, Åmåls kommun, har fortsatt rensats upp ordentligt (fagning i april och slätter i augusti). Ett samarrangemang med SNF i Åmål.

Lupiner, örnbräken och liljekonvalj är nästan utrotade. Här fanns förut bl.a. tidigblommande fältgentiana. Nyhamling av ask utfördes.

Vid Dalslands enda lokal för **ärtvicker** tycks beståndet vara ganska konstant, kanske kan tidigare försiktig utglesning av alltför skuggande träd ha bidragit. Fruksättning noterades.

Dalsland har en västsvensk utpost för orkidén **svärdsyssla**. En tidigare försiktig bränning på lokalen (via Länsstyrelsen) för ett antal år sedan har gett ett fortsatt försiktigt positivt resultat med 25 exemplar varav 11 fertila detta år. Ungefär samma antal som förra året. Lokalen måste dock fortsatt rensas från sly och örnbräken.

Lokalerna för **rödsyssla** tycks vara väsentligen opåverkade jämfört med tidigare med något undantag. En lokal består en kvarlämnad träddunge i ett större kalhygge. Många träd har

successivt blåst ner och förmodligen orsakat alltför stor exponering. Inga fynd på denna lokal. Dock har även till synes opåverkade lokaler saknat rödsyssla 2019. Inte mindre än 76 lokaler för **hällebräcka** har besökts varav flera nyfynd. Önskvärt vore att kontrollera äldre lokaler längre västerut i landskapet och vid Vänern.

Problem

Ett icke ringa antal intressanta fynd i Artportalen ligger fortsatt inte inom Floraväkteriet (gäller även nyrapporterade fynd). Ofta privata eller Länsstyrelsens observationer och rapporter. Vi noterar fortsatt alltför lite rapporter från landskapets sydvästra del. Tyvärr deltar några flitiga rapportörer i Artportalen inte aktivt i Floraväkteriet. Några rapporter (med acceptabel geografisk noggrannhet) har förts över till Floraväkteriet.

Statistik 2019:

ART	HOTKATEGORI	ANTAL BESÖKTA LOKALER	NYFYND	ÅTERFYND	EJ ÅTERFYND
Banbjörnbär	CR	1		1	
Kalkdån	EN	1 varav 1*		1	
Kantlök	EN	7		6	1
Ryl	EN	1		1	
Sen fältgentiana	EN	2			2
Tidig fältgentiana	EN	3			3
Uddbräken	EN	3		3	
Ärtvicker	EN	1		1	
Dvärglin	VU	3	1	2	
Hartmansstarr	VU	3		2	1
Hällebräcka	VU	76 varav 10*	17	55	4
Klockgentiana	VU	2		2	
Knölvial	VU	1		1	
Kvällsmaskros	VU	1		1	
Ljungögontröst	VU	8		7	1
Loppstarr	VU	3		3	
Rödsyssla	VU	19 varav 2*	2	6	11
Slätterfibbla	VU	4	2	2	
Slättergubbe	VU	6	4	2	
Trollsmultron	VU	3	1	2	
Åkerrättika	VU	1	1		
Bergjohannesört	NT	4	3	1	
Borsttåg	NT	1	1		
Brunklöver	NT	2	1		1
Granspira	NT	3		2	1
Klasefibbla	NT	2	2		

Månlåsbräken	NT	4 varav 1*		2	2
Pilblad	NT	1	1		
Skogsfru	NT	1		1	
Skogsklocka	NT	11	2	7	2
Skogssvingel	NT	1		1	
Strandviol	NT	1	1		
Åkerkulla	NT	3	2	1	
Ängsnattviol	NT	1			1
Guckusko	Lokalt intresse	1		1	
Taggbräken	Lokalt intresse	2		2	
Svärdssyssa	Lokalt intresse	1		1	
Ängsgentiana	Lokalt intresse	1			1
SUMMA		189	41	117	31

*Antal lokaler som besökts vid mer än ett tillfälle

Antal återbesökta arter i respektive kategori:

Hotkategori	Antal arter, återbesök (ej nyfynd)
CR	1
EN	7
VU	12
NT	9
Lokalt intresse	4

Besökta FV-lokaler 2019:

Kommun	Antal besökta FV-lokaler
Bengtsfors	34
Dals Ed	5
Färgelanda	3
Mellerud	64
Munkedal	0
Vänersborg	26
Åmål	57

191111
 Claes Kannesten
 Dalslands Botaniska Förening

Bilaga 4

Floraväkteriet i 2019

Peter Ståhl

Artportalens floraväckeri är ett projekt med praktiska funktioner för att särskilja och kontrollera lokaler för rödlistade växter. Som floraväktare är det lätt att söka bland floraväktarlokalerna, jämföra resultatet av tidigare besök och rapportera. Man måste förstås vara inlagd som floraväktare och någorlunda aktiv med att registrera återfynd. Man bör också vara medveten om att inte ska sprida uppgifter om sällsynta växter i allt för vida kretsar. Många gör återkommande besök på växtplatser för rödlistade arter utan att vara floraväktare. Det är roligt och ännu bättre vore det om noteringarna kunde läggas in i floraväkteriet.

Under några år har vi ordnat årliga floraväkteriträffar då vi återbesöker lokaler för rödlistade arter och lär ut hur man använder Artportalen. I år förlades helgträffen till Ljusdal vilket kompletterades med två söndagar i Gävletrakten.

En nyhet för året är en floraväktarapp för smartphones (bara android än så länge) som gör det möjligt att söka floraväktarlokalerna i närheten av var man befinner sig. Funktionen fungerar i hela landet, men förutsätter förstås att lokalerna är registrerade i floraväkteriet. Man kan också rapportera resultatet direkt i telefonen. Det ska tilläggas att appen ännu är under utprovning och inte nått full funktionalitet. Vi provade den både i Hälsingland och Gästrikland och inser att den många gånger kommer vara till stor hjälp.

Hälsingland

Årets floraväckerihelg i Ljusdal ägde rum 29-30 juni. Margareta Edqvist som är nationell floraväktarsamordnare presenterade grunderna i systemet och vad som är viktigt när man inventerar och rapporterar i Artportalen. Efter lunch besökte vi Mellanljusnan och Tomas Troschke visade en lokal för mosippa där man gjort en naturvårdsbränning för att vitalisera mosipporna. Det var spännande att se de små groddplantorna som kommit upp efter branden. Därefter vi delade oss i mindre grupper som letade efter låsbräkenlokaler eller kontrollerade rikkärr med myrstarr i anslutning till Mellanljusnan. Två myrstarrlokaler som först upptäckts av Bengt Stridh på 1980-talet återfanns och vi såg inga tecken på minskning av förekomsterna. Lokalen för höstlåsbräken vid Sunnanås skola visade sig också vital även om besöket var i tidigaste laget

Söndagen fokuserades på svedjenäva i det stora brandfältet väster om Färila. Efter ett gemensamt besök på en nyupptäckt lokal delade vi oss i tre grupper som körde runt längs skogsvägarna och kikarspannade efter blå blommor på öppna avbrända ytor. Till vår glädje upptäcktes ytterligare förekomster av svedjenäva. Sammanlagt blev det fyra skilda lokaler, alla inom den norra delen av Enskogsbrännan. Två av lokalerna var stora och omfattade kanske ett par tusen plantor. En oväntad upptäckt var några groddplantor av sötvedel som Margareta Ferm fick ögonen på. Uppenbarligen hade de legat vilande i fröbanken. Ingen lokal för sötvedel är tidigare känd från området. Några avslutade dagen med ett besök på Finnskogsvallen den ensligt belägna vallen i kanten av brandområdet. Några dagar före oss hade kungen besökt vallen men vi tror inte att han såg några svedjenävor.

Gästrikland

Två söndagar i september var inbokade för kontroller av ryl respektive strandlummer. Rylträffen resulterade i tre kontrollerade lokaler och noggranna räkningar av antalet skott i Strömsbro och i Hemlingby. Den tredje lokalen i Kubbo kunde vi inte återfinns trots ganska noggrannt eftersök. Troligen är den nu utgången. Vi avslutade med besök på en lokal för skogsklocka.

Tyvär fick strandlummerinventeringen ställas in i brist på exkursionsdeltagare.

Sammanfattning av årets verksamhet

I dagsläget finns 781 lokaler för rödlistade arter inlagda i floraväckeriet. I år besöktes 62 av dem. Antalet aktiva rapportörer/kontrollanter uppgår i år till ca 25 st i år. Följande arter har kontrollerats:

(kontrollerade lokaler/ återfynd)

Nordlåsbräken	3/2
Topplåsbräken	1/1
Rutlåsbräken	2/0
Höstlåsbräken	2/1
Stor låsbräken	1/1
Strävlost	2/2
Norna	1/1
Skogsklocka	5/4
Myrstarr	3/2
Ryl	5/3
Guckusko	2/2
Sanddraba	5/4
Fältgentiana	2/2
Solvända	2/2
Skogskorn	1/1
Slåtterfibbla	1/1
Gulxne	5/5
Mosippa	8/8
Knottblomster	4/4
Stortimjan	1/1
Backklöver	1/1